

โครงการจัดทำสื่อ ๒๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

ชื่อ - ชื่อสกุล.....เลขที่.....
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

ชื่อ - ชื่อสกุล..... เลขที่.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่..... โรงเรียน.....

สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารบัญ

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เจาะเวลาอยุธยา	๑
ใบกิจกรรม เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา	๒
ใบกิจกรรม เรื่อง การปกครองของอาณาจักรอยุธยา	๕
ใบกิจกรรม เรื่อง เศรษฐกิจของอาณาจักรอยุธยา.....	๗
ใบกิจกรรม เรื่อง พัฒนาการทางสังคมอาณาจักรอยุธยา.....	๘
ใบกิจกรรม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของอยุธยา.....	๑๐
ใบกิจกรรม เรื่อง การเสียกรุงศรีอยุธยา และการกอบกู้เอกราช ๑.....	๑๒
ใบกิจกรรม เรื่อง สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงเก่า.....	๑๔
ใบกิจกรรม เรื่อง เรียนรู้สิ่งที่ทำจากบุคคลสำคัญสมัยอยุธยา.....	๑๕
ใบกิจกรรม เรื่อง ไทมีไลน์สร้างชาติ กอบกู้เอกราชกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒.....	๑๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เจาะอดีตธนบุรี	๑๗
ใบกิจกรรม เรื่อง ปัจจัยที่สำคัญในการสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีใหม่.....	๑๘
ใบกิจกรรม เรื่อง การปราบชุมนุมและความมั่นคงของอาณาจักรธนบุรี.....	๑๙
ใบกิจกรรม เรื่อง ถิ่นการค้าธนบุรี.....	๒๑
ใบกิจกรรม เรื่อง สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงธนฯ.....	๒๒

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยที่ ๑

“เจาะเวลาอภุชยา”

แคว้นที่สำคัญบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา

แคว้นสุพรรณภูมิ

เป็นชุมชนของคนไทย ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ค้นพบซากเมืองโบราณและหลักฐานทางประวัติศาสตร์อื่น ๆ ในเขตตัวเมืองอู่ทอง แคว้นอู่ทองหรือสุพรรณบุรี อาจเป็นเมืองเดิมของพระเจ้าอู่ทองก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระบุว่าพระเจ้าอู่ทอง ทรงพาผู้คนอพยพหนีโรคระบาดจากแคว้นสุพรรณภูมิมาสร้างเมืองใหม่ที่กรุงศรีอยุธยา

แคว้นลพบุรี

เมืองละโว้เป็นชุมชนโบราณ ตั้งอยู่ด้านตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง มีความเจริญรุ่งเรืองในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11 มีความเจริญทางวัฒนธรรมและเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนา ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 12 - 13 ความเจริญของละโว้แผ่ขยาย ครอบคลุมตั้งแต่บริเวณปากอ่าวไทยขึ้นไปตามลุ่มน้ำเจ้าพระยา ด้านตะวันออกจนถึง เมืองนครสวรรค์และเมืองหริภุญไชย

อยู่ระหว่างปรับปรุง

อยู่ระหว่างปรับปรุง

กิจกรรม

พระเจ้าอู่ทอง... ...มองต่างมุม

นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษาฐานการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นมาของพระเจ้าอู่ทอง ฐานละ 5-10 นาที และบันทึกความรู้อจากการวิเคราะห์ลงในใบกิจกรรม

ข้อสันนิษฐานของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ

1

ข้อสันนิษฐานในพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

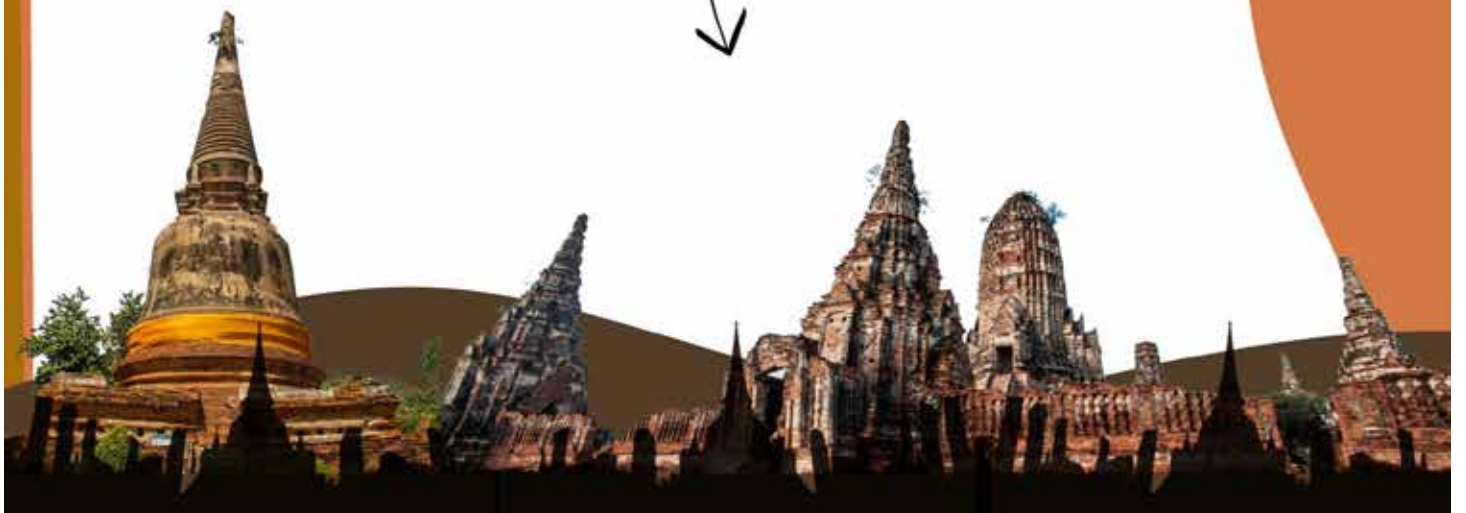
2

ข้อสันนิษฐานจากพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับฟาน ฟลิต หรือวัน วลิต

3

ปัจจัยที่สำคัญ ในการสถาปนา กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

นักเรียนสรุปความรู้ในรูปแบบแผนผังความคิดลงในใบกิจกรรม

กิจกรรม
4 ต่อ 4

อยุธยา.....

นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปคำที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของกลุ่มตนเอง

กิจกรรม
4 ต่อ 4

นักเรียนเลือกคำถามและอธิบายคำตอบ
การบริหารราชการแผ่นดินในรูปแบบต่างๆ
อยุธยา.....

ส่วนกลาง

หัวเมืองชั้นใน

หัวเมืองชั้นนอก

ประเทศราช

กิจกรรม พ่อค้า...แม่ขาย

ผลิตรายณ์...จากวัตถุดิบของอยุธยา

นักเรียนเลือก
ชาติตะวันตกที่เข้ามา
ค้าขายกับอยุธยา

เพราะเหตุใดจึงเลือกผลิตรายณ์นี้ ?

อยุธยาส่งออกอะไร
บ้างนะ...

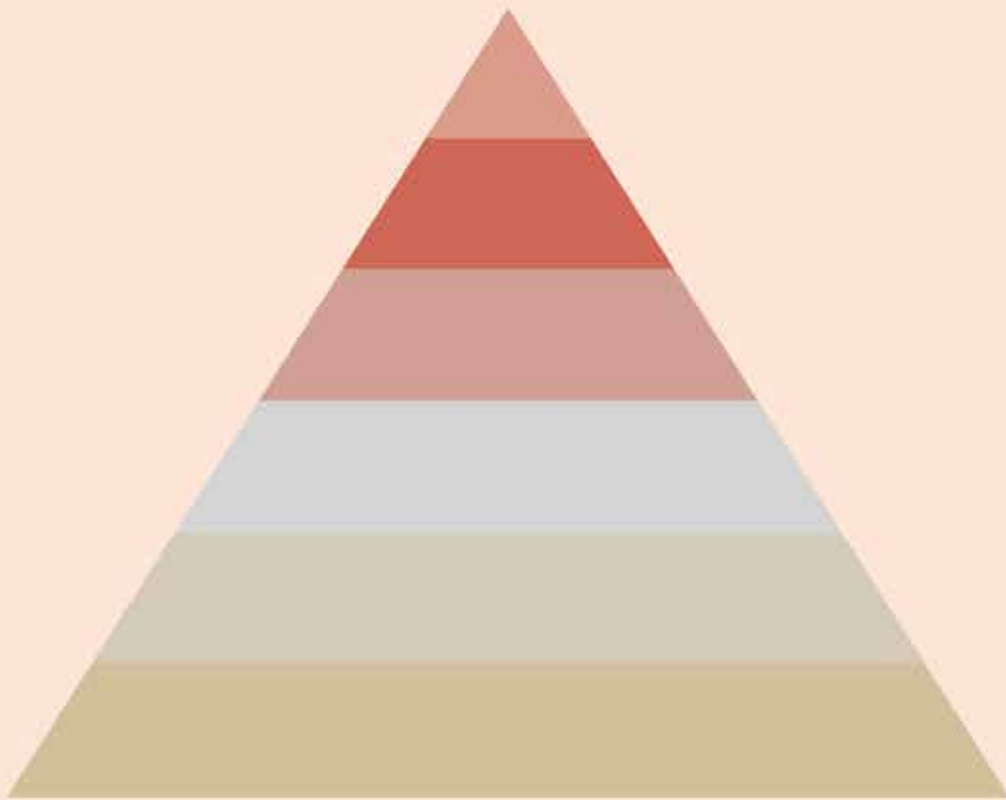

โครงสร้างทางสังคม

กิจกรรม

อยุธยา

แลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงสร้างทางสังคมในสมัยอยุธยา และบันทึกความรู้

กิจกรรม Who Am I ฉันเป็นใคร?

ยกตัวอย่างบุคคลสำคัญ หรือบุคคลจากภาพยนตร์ที่นักเรียนรู้จัก ลงในลำดับโครงสร้างของสังคมในสมัยอยุธยาให้ถูกต้อง

กษัตริย์

พระบรมวงศานุวงศ์

ขุนนาง

พระสงฆ์

ไพร่

ทาส

กิจกรรม โย่งไปโย่งมา...เส้นสายความคิด

บันทึกความรู้เรื่องรัฐที่อยู่ใกล้เคียงในรูปแบบแผนผังความคิด

อยุธยา กับ

กิจกรรม “ เพราะเราคู่กัน ”

บันทึกความรู้เรื่องอยุธยากับดินแดนอื่น ๆ
และชาติตะวันตกในรูปแบบแผนผังความคิด

อยุธยา กับ

มีความสัมพันธ์กันด้านใด

เริ่มติดต่อกันเมื่อไร

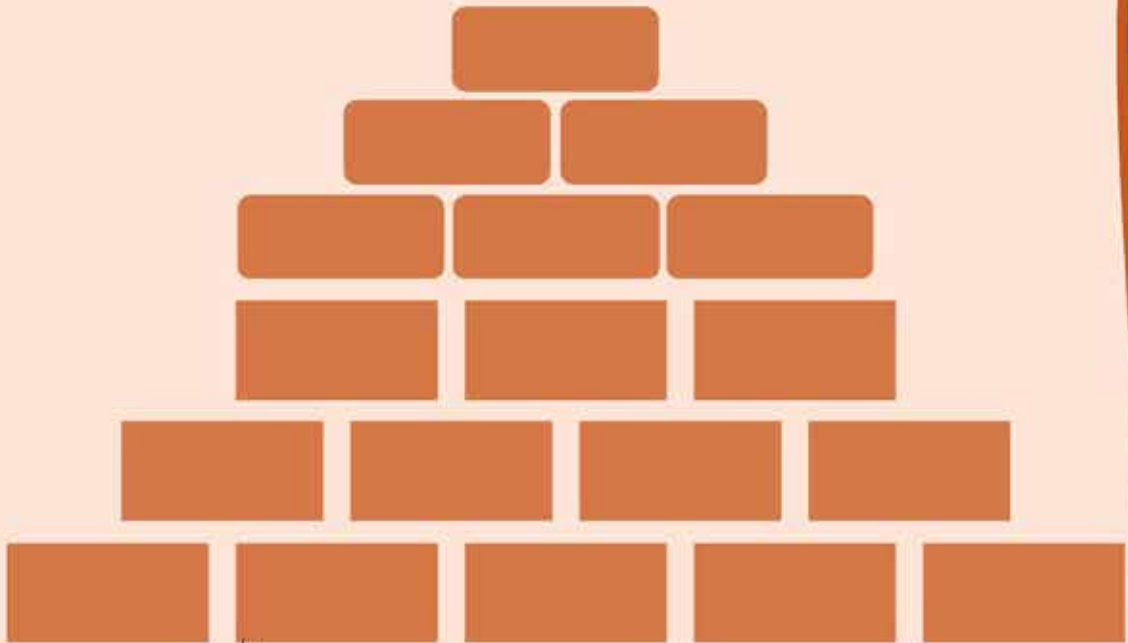
เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น

กิจกรรม

อิฐเก่า เล่าตำนาน

นักเรียนจับสลากคำถาม และตอบคำถามนั้นลงในอิฐแต่ละก้อน
เลือกที่จะเขียนคำตอบลงในอิฐก้อนใด
เขียนหมายเลขคำถามไว้ที่อิฐแต่ละก้อน

เลือกให้ดี!

หากตอบผิด อิฐก้อนนั้นจะถูกทำลาย
และอาจจะทำให้กำแพงทรุดพังลงมา

กิจกรรม

ไทม์ไลน์สร้างชาติ
กอบกู้เอกราชกรุงศรีอยุธยา

นักเรียนสร้างไทม์ไลน์เหตุการณ์ในช่วงการกอบกู้เอกราชของ
กรุงศรีอยุธยา และอธิบายเหตุการณ์โดยสังเขป

Timeline path with 7 numbered red circles (1-7) for writing events. Includes horizontal lines and quotation marks for notes.

ใบกิจกรรม “สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงเก่า”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายคำสำคัญที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ครบถ้วนสมบูรณ์

ภูมิปัญญาฯ	ความสำคัญ	ภูมิปัญญา	ความสำคัญ
เรือนเครื่องสับ	โรงพระโอสถ
เรือนเครื่องผูก	พระมาลัยคำ หลวง
ชุมชนชาวจีน	จตุสดมภ์
พระพุทธรูป ทรงเครื่อง	ชุมชนชาว โปรตุเกส
วัดพระศรี สรรเพชญ์	พระสุรัสวดี

ใบกิจกรรม “เรียนรู้สิ่งที่ทำจากบุคคลสำคัญสมัยอยุธยา”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่างๆของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ชาติไทย
ใน

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
(พ.ศ.๒๑๓๓ - ๒๑๔๘)

สิ่งที่นักเรียนประทับใจเกี่ยวกับบุคคลสำคัญได้แก่

.....
.....

พระราชกรณียกิจสำคัญด้านต่างๆ ประกอบด้วย

.....
.....

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
(พ.ศ. ๒๑๙๙ - ๒๒๓๑)

สิ่งที่นักเรียนประทับใจเกี่ยวกับบุคคลสำคัญได้แก่

.....
.....

พระราชกรณียกิจสำคัญด้านต่างๆ ประกอบด้วย

.....
.....

ชาวบ้านบางระจัน
(พ.ศ.๒๓๐๖)

สิ่งที่นักเรียนประทับใจเกี่ยวกับบุคคลสำคัญได้แก่

.....
.....

พระราชกรณียกิจสำคัญด้านต่างๆ ประกอบด้วย

.....
.....

ใบกิจกรรม “ไหม้ไลน์สร้างชาติ กอบกู้เอกราชกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมข้อความในไหม้โลโก้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

สภาพบ้านเมือง การปกครองก่อน
เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สภาพบ้านเมือง การปกครองหลัง
เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ปัจจัยที่ทำให้เสียกรุงศรีอยุธยา
ครั้งที่ ๒

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยที่ ๒

“เจาะอดีตธนบุรี”

ใบกิจกรรมเรื่อง “ปัจจัยที่สำคัญในการสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีใหม่”
คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปแผนผังความคิดถึงปัจจัยที่สำคัญในการสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานี
ใหม่ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ปัจจัยที่สำคัญในการสถาปนา
กรุงธนบุรีเป็นราชธานี**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมเรื่อง ไลน์ “การปราบชุมนุมและความมั่นคงของอาณาจักรนพบุรี”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายเหตุการณ์ตามลำดับเวลาที่กำหนดให้พอสังเขป

พ.ศ. ๒๓๑๐ ศึกพม่าที่บางกุ้ง
พ.ศ. ๒๓๑๓ ศึกพม่าที่เมืองสวรรคโลก
พ.ศ. ๒๓๑๔ ตีเมืองเขมร
พ.ศ. ๒๓๑๕ ศึกเมืองพิชัยครั้งที่ ๑
พ.ศ. ๒๓๑๖ ศึกเมืองพิชัยครั้งที่ ๒
พ.ศ. ๒๓๑๗ ตีเมืองเชียงใหม่ครั้งที่ ๒

ใบกิจกรรมเรื่อง ไลน์ “การปราบชุมนุมและความมั่นคงของอาณาจักรธนบุรี” (ต่อ)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายเหตุการณ์ตามลำดับเวลาที่กำหนดให้พอสังเขป

พ.ศ. ๒๓๑๗ คีตกพม่าที่บางแก้ว ราชบุรี
พ.ศ. ๒๓๑๘ คีทอะแซหวุ่นกี้
พ.ศ. ๒๓๑๙ คีตกพม่าที่เมืองเชียงใหม่
พ.ศ. ๒๓๑๙ ตีเมืองจำปาศักดิ์
พ.ศ. ๒๓๒๑ ตีเมืองเวียงจันทน์
พ.ศ. ๒๓๒๔ ปราบเขมร

ใบกิจกรรม เรื่อง “ถิ่นการค้าธนบุรี”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกสินค้าที่จะขายในย่านตลาดธนบุรีมา ๑ อย่าง พร้อมบอกเหตุผล และความคาดหวัง พร้อมสโลแกนการขาย

รูปสินค้า

เหตุที่เลือกสินค้านี้

.....

.....

.....

.....

.....

สโลแกน

.....

.....

.....

.....

กลุ่มเป้าหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรม “สืบสานภูมิปัญญาชาวกรุงธนฯ”

หัวข้อ.....

คำสำคัญที่เกี่ยวข้อง

.....
.....
.....
.....
.....

วาดภาพตัวอย่างภูมิปัญญา

แต่งคำขวัญสืบสานภูมิปัญญา สมัยกรุงธนบุรี

.....
.....

โครงการจัดทำสื่อ ๖๕ พรรษา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

